

UITWERKING EXAMEN EXTERNE VERSLAGGEVING 2 (oude stijl)

Opgave 1 (34 punten)

Vraag 1 (3 punten)

Geef gemotiveerd aan of de waarderingsgrondslag die Margriet hanteert voor de deelneming in Dora in overeenstemming is met de Nederlandse wet- en regelgeving.

Margriet bezit 56% ($11.200/20.000 \times 100\%$) van de aandelen van Dora en heeft daarmee 56% zeggenschap in Dora. In geval van een bezit van 20% of meer van de stemrechten vermoedt de wet invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid (artikel 389 lid 1), Deelnemingen waarin invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend, moeten worden gewaardeerd op nettovermogenswaarde (artikel 389 lid 1). Margriet waardeert haar deelneming in Dora overeenkomstig de Nederlandse wet- en regelgeving. **(3/0)**

Vraag 2 (6 punten)

Bereken de goodwill die Margriet heeft betaald bij de verwerving van de deelneming in Dora op 1 januari 2015.

Verkrijgingsprijs:

11.200*4/2 = 5.600 aandelen (1/0) x 1.875 (1/0)	€	10.500.000
11.200/4 (1/0) x 3.500 in contanten	-	<u>9.800.000</u>
	€	20.300.000

Zichtbaar eigen vermogen	27.000.000	
Aanpassingen naar fair value		
- hogere waarde gebouwen	6.000.000 (1/0)	
- hogere voorziening vorderingen	<u>(300.000) (1/0)</u>	
Fair value per 1 januari 2015	32.700.000	
Verworven belang 56% (1/0)		€ <u>18.312.000</u>
Betaalde goodwill		€ 1.988.000

Vraag 3 (4 punten)

Geef de journaalpost die Margriet op 1 januari 2015 heeft gemaakt van de verwerving van de deelneming in Dora.

Deelneming Dora	18.312.000)	
Goodwill	1.988.000) (1/0 dwf)	
aan Aandelenkapitaal (5.600 x 250)		1.400.000 (1/0)
aan Agio (5.600 x 1.625)		9.100.000 (1/0)
aan Liquide middelen		9.800.000 (1/0 dwf)

NB Indien bij aandelenkapitaal € 250 nominaal is genoemd, dan is de post agio een dwf

Vraag 4 (7 punten)

Bereken voor Margriet het resultaat uit deelneming Dora over boekjaar 2015.

Resultaat Dora volgens eigen grondslagen		4.500.000
Aanpassingen naar grondslagen Margriet:		
- hogere afschrijving gebouwen		(400.000) (1/0)
- hogere afschrijving machines		
Dora $1/10 \times 3.000.000 \times 8/12$	=	200.000 (1/0)
Margriet $1/10 \times 2.700.000 \times 8/12$	=	180.000 (1/0)
$\frac{1}{2} \times 300.000 \times 8/12$	=	<u>100.000 (1/0)</u>
		<u>280.000</u>
		(80.000)
- lagere toevoeging aan de voorz. groot onderhoud x 8/12		100.000 (1/0)
- lagere toevoeging aan voorz. Vorderingen $300.000 - 200.000$		<u>100.000 (1/0)</u>
Resultaat Dora op basis van grondslagen Margriet		4.220.000

Resultaat uit Deelneming Dora $56\% \times 4.220.000 = 2.363.200$ (1/0)

NB de factor 8/12 vergeten → maximaal twee keer fout rekenen.

Vraag 5 (4 punten)

Geef het mutatieoverzicht van de post Deelneming Dora over boekjaar 2015, zoals dat wordt opgenomen in de toelichting van de **enkelvoudige** jaarrekening 2015 van Margriet.

Aanschaf belang 1 januari 2015	18.312.000 (1 dwf)
Resultaat Deelneming	2.363.200 (1 dwf)
Ontvangen interimdividend 10% van 5.600.000	<u>(560.000) (2/0)</u>
Boekwaarde 31 december 2015	20.115.200

Vraag 6 (2 punten)

Geef gemotiveerd aan hoe deelneming Dora moet worden verwerkt in de **geconsolideerde** jaarrekening 2015 van Margriet.

Margriet bezit 56% van de aandelen Dora. Deze is daardoor een dochtermaatschappij (overheersende zeggenschap). Derhalve is Margriet verplicht Dora te consolideren. (BW 2 art 406.2) (2/0)

NB Omschrijvingen/beschrijvingen van integrale consolidatie (o.a. noemen aandeel derden en eliminatieposten) moeten gezien de "ruime" vraagstelling ook goed worden gerekend.

Vraag 7a (4 punten)

Geef gemotiveerd aan wat voor Margriet het effect (in de zin van beter, slechter of gelijk) van consolidatie van Dora is op:

- de rentabiliteit van het eigen vermogen over 2015;

De rentabiliteit het eigen vermogen blijft **gelijk (2/0)**, omdat de deelneming in Dora in de enkelvoudige balans van Margriet is gewaardeerd tegen nettovermogenswaarde. Alle wijzigingen in het eigen vermogen van Dora – waaronder het resultaat over het boekjaar 2015 – zijn daarmee al verwerkt in de enkelvoudige jaarrekening van Margriet. (2/0)

NB Dus aangeven wijziging 2 punten en motivatie 2 punten

Vraag 7b (4 punten)

Geef gemotiveerd aan wat voor Margriet het effect (in de zin van beter, slechter of gelijk) van consolidatie van Dora is op:

- b. de verhouding eigen vermogen / totaal vermogen per 31 december 2015 als maatstaf voor de solvabiliteit.

De verhouding eigen vermogen/totaal vermogen als maatstaf voor solvabiliteit **verslechtert (2/0)**, omdat het eigen vermogen vanwege de toepassing van de nettovermogenswaarde in de enkelvoudige jaarrekening van Margriet niet verandert, terwijl het vreemd vermogen toeneemt met de voorzieningen en de schulden van Dora. **(2/0)**

NB Dus aangeven wijziging 2 punten en motivatie 2 punten

Opgave 2 (15 minuten, 10 punten)

Vraag 1 (5 punten)

Bepaal het projectresultaat voor 2016. Onderbouw dit met berekeningen.

De totale projectkosten zijn $5.900.000 + 24.300.000 = € 30.200.000$. **(1/0)**. Dit is boven de aanneemsom van € 30.000.000; er wordt dus verlies verwacht.. **(1/0)**

$PR = PO - PK - \text{Verliesvoorziening} = 5.900.000$ **(1/0)** – $5.900.000$ **(1/0)** – 200.000 **(1/0)** = € 200.000 verlies

Vraag 2 (5 punten)

Bepaal de balanspost van dit project per einde 2016 en splits dit naar de verschillende onderdelen.

$OHP = PO - \text{gedeclareerde termijnen} - \text{verliesvoorziening}$

$PO = € 5.900.000$ **(1/0)**

Gedeclareerde termijnen = € 2.000.000 **(2/0)**

Verliesvoorziening = € 200.000 **(1/0 dwf)**

$OHP = 5.900.000 - 2.000.000 - 200.000 = € 3.700.000$ **(1/0 dwf)**

Opgave 3 (30 minuten, 21 punten)

Situatie A (7 punten).

De deelneming zal afgewaardeerd moeten worden tot nihil **(3/0)**. Afhankelijk van het feit of Ruitenberg zich garant heeft gesteld voor de schulden van groepsmaatschappijen dient een voorziening ter grootte van de verwachte uitstroom van middelen, te worden opgenomen **(3/0)**. Mochten er vorderingen op deze groepsmaatschappij zijn dan worden deze afgewaardeerd **(1/0)**.

Situatie B (7 punten)

Omdat er sprake is van financial lease dient een eventueel positief verschil tussen de verkoopopbrengst en de boekwaarde in de jaarrekening van de lessee te worden gespreid over de leaseperiode **(2/0)**. Dit geschiedt door middel van lagere afschrijvingskosten verdeeld over de leaseperiode. **(2/0)** Het verschil tussen de verkoopprijs en de contante waarde van de leaseverplichtingen (bijvoorbeeld door verschil in leaseperiode en resterende levensduur) wordt als overlopende post opgenomen met een jaarlijkse vrijval ten gunste van het resultaat. **(3/0)**

Situatie C (7 punten)

Terugneming van de waardevermindering is verplicht. **(2/0)** De bijzondere waardeverandering wordt als aparte post in de winst- en verliesrekening opgenomen, tenzij er in de oorspronkelijke situatie een herwaarderingsreserve was voor het actief **(2/0)**. De terugname mag voor een zodanig bedrag dat de boekwaarde van de installatie uitkomt op maximaal de boekwaarde die bereikt zou zijn als de waardevermindering niet had plaats gevonden **(3/0)**.

Opgave 4 (75 minuten, 35 punten)

Vraag 1 (3 punten)

Geef nog een andere door de RJ toegestane methode die Zeeuwse Roem zou mogen hanteren voor het verwerken van uitgaven voor groot onderhoud in haar jaarrekening.

De uitgaven in één keer in het jaar van onderhoud ten laste brengen van het resultaat. **(3/0)**

Vraag 2 (4 punten)

Noem op grond van de verslaggevingsprincipes een bezwaar tegen de onder vraag 1 bedoelde methode. Motiveer je antwoord.

Indien Zeeuwse Roem de uitgaven in één keer ten laste zou brengen van het resultaat ontstaan pieken in de te rapporteren onderhoudskosten. Deze verantwoordingswijze is in strijd met het **matchingprincipe. (2/0)** Slijtage aan duurzame bedrijfsmiddelen ontstaat in de loop der jaren en daarmee de noodzaak tot groot onderhoud. Het matchingprincipe schrijft voor dat de daarmee samenhangende kosten gespreid over die jaren ten laste van het resultaat komen. **(2/0)**

NB Matching genoemd 2 pt; uitleg 2 pt

Vraag 3 (6 punten)

Bereken de door Zeeuwse Roem betaalde aankoopprijs van de door haar in 2015 verworven deelnemingen.

Mutatie wegens aankoop/fusie (zie verloopoverzicht groepsmaatschappijen)	432 (3/0)
Goodwill (zie verloop eigen vermogen)	<u>404</u> (3/0)
Verwervingsprijs	836

Vraag 4 (2 x 3 punten)

Geef een argument vóór en een argument tegen het rechtstreeks ten laste van het eigen vermogen brengen van goodwill.

Argumenten voor het rechtstreeks ten laste brengen van betaalde goodwill

De rentabiliteit van het eigen vermogen geeft een – althans optisch – beter beeld van de winstgevendheid.

Het is verre van zeker dat betaalde goodwill in de toekomst zal worden terugverdiend/geen toekomstige economische voordelen **(3/0)**.

Argumenten tegen het rechtstreeks ten laste brengen van betaalde goodwill

Betaalde goodwill vertegenwoordigt een waarde voor de verkrijgende onderneming.

Activeren en afschrijven van betaalde goodwill leidt tot een juistere toerekening van kosten van de verwerving aan de daarmee samenhangende voordelen (matching) **(3/0)**.

NB Noemen slechtere solvabiliteit is ook goed

Vraag 5 (4 punten)

Geef één mogelijke oorzaak van de mutatie Verworven deelneming ad € 87.000 in het mutatieoverzicht Voorziening latente belastingverplichtingen over 2015.

Op 1 februari heeft Zeeuwse Roem een 100%-belang verworven in Groothandel Roem van Zeeland. De financiële gegevens worden vanaf overnamedatum (volgens de methode van integrale consolidatie) 1 februari 2015 opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening van Zeeuwse Roem. Indien op de enkelvoudige balans per 31 december 2015 van Groothandel Roem van Zeeland een voorziening latente belastingverplichtingen is opgenomen, moet deze ook op de geconsolideerde balans per 31 december 2015 van Zeeuwse Roem naar voren komen. De deelneming is verworven in 2015 hetgeen een verklaring is voor de mutatie ad 87.000.

of

Bij de verwerving van het belang in Groothandel Roem van Zeeland bepaalt Zeeuwse Roem de nettovermogenswaarde in de vorm van de fair value van activa en verplichtingen. Hierbij kunnen verschillen ontstaan met het zichtbaar eigen vermogen van de deelneming zoals opwaarderingen naar actuele waarde en toepassing van grondslagen van Zeeuwse Roem. In de situatie dat een per saldo hogere fair value fiscaal niet wordt erkend, ontstaat een uitgestelde belastingverplichting. Bij de consolidatie komt deze tot uitdrukking in de geconsolideerde balans per 31 december 2015 van Zeeuwse Roem. Omdat de deelneming is verworven in 2015 komt deze belastinglatentie als mutatie ad 87.000 naar voren.

NB één goede oorzaak geeft alle punten

Vraag 6 (9 punten)

Geef in de vorm van een journaalpost de verwerking van de belasting naar de winst in de geconsolideerde jaarrekening 2015 van Zeeuwse Roem.

Latente belastingvordering	37.000	
Voorziening latente belastingverplichtingen	30.000	
Aan Belastingen resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening		67.000
Per regel 3 punten; 2 punten voor noemen van de juiste rekening en 1 punt voor bedrag debet of credit; vreemde posten genoemd steeds -/ 1 punt)		

Vraag 7 (3 punten)

Bepaal voor de geconsolideerde winst-en-verliesrekening 2015 van Zeeuwse Roem het bedrag van de afwijking tussen nominale belastingdruk in Nederland en effectieve belastingdruk. Geef daarbij aan of er sprake is van over- of onderdruk.

Nominale druk: 22,3% van 3.009	(1/0)671	V
Effectieve druk (zie W en V)	(1/0)67	W
Onderdruk (1/0) (salderend bepaald)	738	W